

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ

БОГАЋЕЊЕ РЕЧНИКА НА МЛАЂЕМ УЗРАСТУ КРОЗ МУЗИКУ, ПОКРЕТ И ИГРУ

Мр Снежана Милошевић Јешић,
руководилац Сектора за предмете од националног значаја, ЗУОВ, Београд

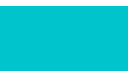
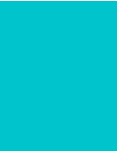
САДРЖАЈ:

Покрет и музика – активности које личе на игру

Значај

Примери из праксе

Радионица

СРПСКИ ЈЕЗИК У ДИЈАСПОРИ: ВИШЕ ОД УЧЕЊА ЈЕЗИКА

Наша деца која одрастају у иностранству живе између два или више језика.

Српски језик им није језик школе, није језик вршњака и није језик свакодневног окружења.
У најбољем случају српски језик је језик на коме породица комуницира.

Зато је један од важних задатака допунске наставе:
да дете српски не само разуме, већ да га активно користи.

Циљ није да дете „зна речи“.

Циљ је да му речи постану доступне када жели нешто да каже.

ЗАШТО ЈЕ БОГАЋЕЊЕ РЕЧНИКА ПОСЕБНО ВАЖНО?

Речник је основа за:

- изражавање
- разумевање
- читање с разумевањем
- писање
- вођење разговора...

Истраживања показују да код млађе двојезичне деце:

- циљано подучавање нових речи може значајно обогатити реченик
- коришћење “матерњег” језика у породичном окружењу доприноси развоју вокабулара.

ПОРОДИЦА – је прва школа српског/завичајног језика

Радити на подизању свести код родитеља о
значају говорења на српском језику у
породичном дому.

ЦИЉАНО ПОДУЧАВАЊЕ/УЧЕЊЕ НОВИХ РЕЧИ

Речи не треба само „објаснити“.

Треба их:

чути → видети → доживети → поновити → употребити.

МЕТОД РАДА:

УЧИМО – И ОЧИМА, И УШИМА, И РУКАМА И НОГАМА!

МУЗИКА И ПОКРЕТ

личи на игру
ангажује дете
добра емоција
учи, а да не учи...

Зашто МУЗИКА? 🎵

Песмица омогућава да дете:

- више пута чује исте речи,
- чује их у природном језичком контексту,
- лакше запамти њихов редослед,
- повеже реч са ритмом и мелодијом,
- спонтано понавља без осећаја да „учи“.

Зашто покрет?

ОСВЕШЋИВАЊЕ СОПСТВЕНОГ ТЕЛА

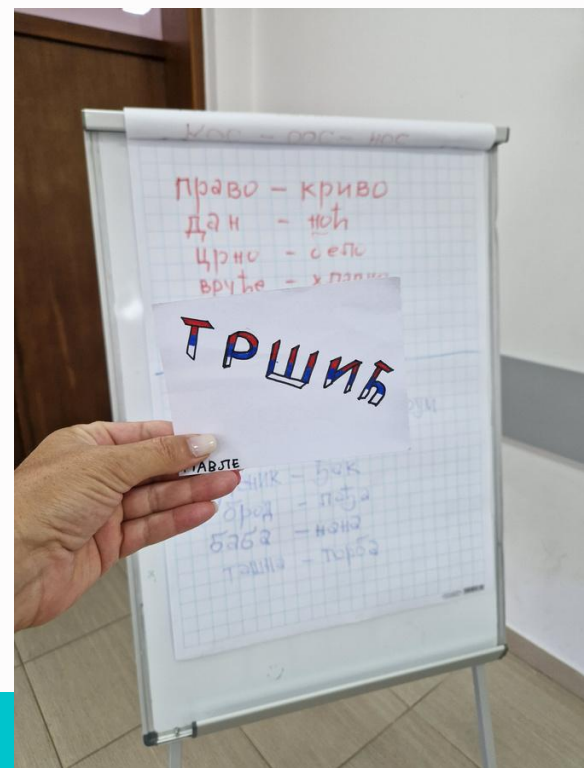
- На пример: Колико чега имамо на свом телу?

ОСВЕШЋИВАЊЕ СЕБЕ У ПРОСТОРУ

- На пример: Доживљавање речи телом: скочи, чучни, окрени се, приђи, крени лево...

ОСВЕШЋИВАЊЕ СЕБЕ У ОДНОСУ НА ДРУГЕ

- На пример: Стави своју десну руку на десно раме друга/другарице са твоје десне стране.

**ОСНОВНЕ КАРАКТЕРИСТИКЕ
КОРИШЋЕЊА ПОКРЕТА У СВРХУ
БОГАЋЕЊА РЕЧНИКА.**

- Сваки покрет је праћен говором.
- Учимо очима, ушима, рукама, ногама.

Песма није циљ.

Песма је средство за
стварање језичког искуства.

Али постоји важна нијанса. Није довољно пустити песму.

АЛИ ПОСТОЈИ ВАЖНА НИЈАНСА. НИЈЕ ДОВОЉНО ПУСТИТИ ПЕСМУ.

Највећа вредност настаје када је дете активно укључено:
пева, понавља, пљеска, показује, креће се и реагује на речи.

Обрада песме по слуху:

- читање песме у целини (деци видљив текст): разумевање, објашњавање непозатих речи...
- **наставник јасно изговара фразу по фразу, а ученици понављају.**
- демонстрација песме (извођење или слушање записа)
- наставник отпева прву музичку фразу, а ученици је понове (имитирају). Затим се обрађује друга фраза. Након тога се спајају прва и друга фраза заједно. Овај поступак се понавља до краја песме.
- **увођење покрета који прате текст песме.**

Једна врана гакала - народна бројалица

Једна врана гакала
и по пољу скакала,
у то дође црни кос
и одгризе врани нос.

Римовање

КОС – БОС – НОС

МУЖ – ПУЖ

ТАЧКА – МАЧКА – ЗНАЧКА

ТРАВА – КРАВА

ЊУШКА – КРУШКА

ЛЕД – МЕД

БАЈКА – МАЈКА

ПЕРА – ЖДЕРА

МЕДА – ДЕДА – КРЕДА

ОД БРОЈАЛИЦЕ ДО БОГАТИЈЕГ РЕЧНИКА УЗ ПОМОЋ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ

Са децом смо обрадили бројалицу „Једна врана гакала“:

- певали смо бројалицу
- увели покрет уз певање
- уочили римовање
- проналазили нове речи које се римују
- записали их на заједнички флипчарт

ОД БРОЈАЛИЦЕ ДО БОГАТИЈЕГ РЕЧНИКА УЗ ПОМОЋ ВЕШТАЧКЕ ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ

ЗАДАТАК:

У групи осмислите наставак рада у циљу богаћења речника, користећи вештачку интелигенцију као помоћ у креирању активности и материјала.

Ваш материјал треба да буде на ТРИ НИВОА ТЕЖИНЕ и да полази од речи и искуства које смо добили кроз бројалицу.

ОБРАТИТЕ ПАЖЊУ: Немојте користити вештачку интелигенцију пре него што дефинишете три нивоа потребе ваших ученика, а на основу вашег стварног контекста рада.

Одредите: ШТА ЖЕЛИТЕ ДА ДЕЦА НАУЧЕ?

Затим осмислите: ШТА ЋЕ ДЕЦА РАДИТИ СА НОВИМ РЕЧИМА?

Тек након тога користите ВИ да вам помогне да направите одговарајуће активности или материјал за рад.

У ВАШЕМ ПЛАНУ ТРЕБА ДА СЕ ВИДИ:

- шта деца раде
- шта наставник ради
- како се активност разликује на три нивоа тежине
- на који начин се нове речи повезују са значењем и искуством детета.

ВРЕМЕ ЗА РАД: 20

БРОЈАЛИЦЕ – КРАТКЕ ДЕЧИЈЕ ПЕСМЕ

Мозак их лако запамти за цео живот.

Зашто?

Кратке су, ритмичне, лако памтљиве,
подижу расположење...

**Бројалице су
одличан начин да
деца уче нове речи
кроз игру и забаву.**

snezana.milosevicjesic@zuov.gov.rs